

РЕШЕНИЕ

№ 212

гр. Перник, 07.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕРНИК, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ивайло Юл. Колев

при участието на секретаря Лили В. Асенова Добрева
като разгледа докладваното от Ивайло Юл. Колев Гражданско дело №
20231720104912 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба, депозирана от М. И. Н. срещу „Профи кредит България“ ЕООД. Ищецът твърди, че на ***** е сключил договор за потребителски кредит ***** (Договора) с ответника за сума в размер на 2000,00 лева. Твърди, че кредитът следва да бъде възстановен на 24 вноски с лихва в размер на 41,00% и ГПР 48,98%. Допълва, че в Договора страните са уговорили задължение за ищеца да заплати такса Фаст – 600,00 лева и такса Флекси 820,00 лева.

Счита горепосочените клаузи за нищожни като противоречащи на ЗЗП, както и на чл. 10а, ал. 2 ЗПК. Също така, те не били включени в общия размер на задължението и така привидно ГПР е в границите на чл. 19, ал. 4 ЗПК. Същите са и неравноправни по смисъла на чл. чл. 143, ал. 1 ЗЗП. Излага правна аргументация в подкрепа на поддържаната теза.

С оглед на изложеното моли съда да постанови решение, с което да прогласи за нищожни клаузите от Договора, вменяваща му задължение за заплащане на такси за допълнителни услуги Фаст и Флекси, както и ответникът да бъде осъден да му заплати сума в размер на 50,00 лева, частичен от 1420,00 лева.

Претендира разноски.

Ответникът е депозирал отговор в срок. Не оспорва изложените от ищеца факти относно сключването на Договора, неговия предмет и условия. Признава иска и моли съда да постанови решение при признание на иска, както и да приложи правилото на чл. 78, ал. 2 ГПК относно разноските, тъй като не дал повод за предявяване на иска.

Прави възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК.

В съдебно заседание страните не се явяват и представляват. Депозирани са писмени становища, които акцентират и издигат до предмет на производството претенциите им за разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото релевантни за спора доказателства и обсъди доводите на страните, приема за установено следното от

фактическа и правна страна:

Районен съд Перник е сезиран с евентуално съединени иски с правно основание 26, ал. 1, предл. 1 и предл. 3 ЗЗД, респективно чл. 22 ЗПК за прогласяване за нищожни на клаузите Фаст и Флекси от Договора, кумулативно съединени с осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД за осъждане на ответника да заплати сума в размер на 50,00 лева.

По делото не се спори относно фактите. По делото не се спори и по правото, но доколкото не е налице изрично искане от страна на ищеца съдът да се произнесе с решение при признание на иска, то е необходимо да бъдат изложени кратки мотиви.

Както бе посочено единственият спор е относно разноските, които имат самостоятелен характер.

От представения по делото Договор (страните не спорят относно сключването му и конкретните му разпоредби, включително обявено за ненуждаещо се от доказване с доклада по делото) се установява, че между страните е налице облигационна връзка по договор за потребителски кредит и съгласие за връщане на сумата, вкл. нейното олихвяване.

Установява се също, че е налице и Споразумение за предоставяне на пакет от допълнителни услуги Фаст и Флекси като длъжникът може да се възползва от една или всички посочени услуги: 1. Приоритетно разглеждане и изплащане на потребителския кредит; 2. Право на промяна на погасителния план. Това Споразумение представлява самостоятелна сделка с правна същност, аналогична с "договор за услуга". Сключената сделка обаче се явява нищожна поради противоречие с добрите нрави - чл. 26, ал. 1 ЗЗД. Това е така, доколкото хипотезата може да се приравни на договор, при който насрещната престация е до такава степен нееквивалентна на заплатеното, че практически може да се счита, че престация липсва. За да възприеме това становище, съдът се съобрази с правната доктрина и трайната и непротиворечива практика на ВКС. Като критерий в съдебната практика е възприета изключително голямата разлика в престациите - Решение № 615 от 15.10.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1208/2009 г. на III Г. О. на ВКС, решение 119 от 22.03.2011 г. по гр. д. № 485 по описа за 2010 г. на I Г. О. на ВКС, Решение № 24 от 9.02.2016 г. на ВКС по гр. д. № 2419/2015 г., III г. о., ГК.

В настоящия случай съдът намира, че се касае именно за такава драстично изразена липса на еквивалентност, тъй като стойността на сделката за допълнителни услуги е **71% от стойността на отпуснатия кредит** (1420 лева за услуги от кредит в размер на 2000 лева), с който е обвързана, а същевременно услугите, срещу които се заплаща цена, са поставени в зависимост от допълнителни предпоставки, т.е. са услуги под условие, които в конкретния казус са останали нереализирани, а единствената услуга, която се сочи, че е използвана - приоритетно разглеждане на искането за кредит и изплащане на самия кредит, се покрива с действие, което така или иначе е дължимо от кредитора - да осъществи преценка за наличие на условията за отпускане на кредит, и се различава единствено по срочността си, която по никакъв начин не оправдава заплащането на определената цена.

Дори да се счита, че дължимостта на възнаграждението за пакета от допълнителни услуги е обусловена от предоставянето на клиента на дължима услуга в по-кратки срокове (услуга Фаст) и от предоставянето на бъдещи възможности за същия, следва да се отчете, че се касае за договор, при който има икономически по-слаба страна и заплащането не на „цена на услуга“, а на „възможността длъжника да поиска промяна на договора“, както поддържа страната. Предвид характера на тези възможности, част от които са отлагане на определен брой погасителни вноски и възможност за намаляване на определен брой погасителни вноски или смяна на дата на падеж, не могат и няма как да оправдаят завишаване за дължимата сума по договора.

С уговореното възнаграждение за допълнителен пакет се заобикаля разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК, тъй като начисляването и събирането на възнаграждение по пакета за допълнителни услуги не представлява плащане за услуга, а реално представлява прикрити разходи по кредита, с които би се довело до надхвърляне на ограниченията на закона за максимален размер на ГПР. Тази клауза е нищожна на основание чл. 21, ал. 1 от ЗПК, поради заобикаляне на установено законово изискване, регламентирано в разпоредбата на чл. 10а, ал. 2 ЗПК.

С оглед на изложеното съдът счита, че уговорките за заплащане на допълнителни услуги Фаст и Флекси са нищожни и тъй като нищожните уговорки не произвеждат действие, задължения по тях не са възникнали за ответника, поради което иските за прогласяване на тези клаузи за недействителни следва да се уважи.

При основателност на иска на едно от посочените основания, не е налице вътрешнопроцесуалната предпоставка за разглеждане на евентуално съединените възражения.

Ищецът е предявил и осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД за осъждане на ответника да заплати сума в размер на 50,00 лева. Неговата основателност е в пряка зависимост от тази на другите иски. Относно размера съдът цени признанието на ответника, че е получил сума в размер на 50,00 лева по клаузите, приети за недействителни, поради което този иск е основателен и следва да бъде също уважен.

По разноските:

С оглед изхода на правния спор ищецът има право на разноски. Както бе посочено, именно въпросът за разноските се превръща в предмет на настоящото производство. Ищецът е доказал разноски в размер на 150,00 лева (държавна такса). В Определение № 50466/30.11.2022 г., постановено по т.д. № 2049/2022 г. на ВКС **се приема, че разпоредбата на чл.78, ал.2 ГПК не намира приложение в хипотезата на уважен иск на потребител за прогласяване на нищожността на договорна клауза на потребителски договор, независимо, че ответникът-търговец е признал иска.** Ето защо в полза на ищеца следва да бъдат присъдени доказаните разноски в размер на 150,00 лева.

Съдът е сезиран с искане за присъждане на адвокатско възнаграждение в полза на процесуалният представител на ищеца в размер на 1242,00 лева (по 400,00 лева за два неоченьими иска и 442,00 по оценяемия). Ответникът е възразил за прекомерност, което съдът напълно споделя. Първо, налице е **ненужно** (изкуствено) съединяване на иски, с цел да се оправдае по висок общ хонорар, доколкото при предявен единствено кондикционен иск съдът би изследвал в мотивите си валидността на правоотношението и уважаването на иска би било в съответствие с този извод, без да е необходим отделен диспозитив. Избирайки две линии на защита **се постига идентичен резултат за страната, но коренно различен такъв по отношение на отговорността за разноски.**

Съдът си позволява да изчисли (както е сторено и в мотивите относно размера на недействителните клаузи), че в конкретния случай претенцията за адвокатско възнаграждение е **2484 %** спрямо уважената част на осъдителния иск, предявен като частичен. По този въпрос също е налице произнасяне на СЕС (обективизирана в 2 български дела С-427/16 и С-428/16), където е прието, че българският съд **може да не се съобрази** при възражение за прекомерност на адв. хонорар на осн. чл. 78, ал. 5 от ГПК, с мин. размер на адв. възнаграждение определен в чл. 36 от ЗА, респективно в случая чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА, а да **съобрази** сложността на действително извършеното от упълномощения адвокат по делото, поради което може да намали адвокатското възнаграждение под минималния размер съобразно Наредбата за

минимални адвокатски възнаграждения. В мотивите си СЕС приема, че това е така, защото **не е налице правна уредба, съдържа какъвто и да било точен критерий, който би могъл да гарантира,** че определенияте от Висшия адвокатски съвет минимални размери на адвокатските възнаграждения **са справедливи и обосновани при зачитане на общия интерес.**

Ето защо в полза на адв. Б. съдът по правилото на чл. 38, ал. 2 ЗА определя сума в общ размер на 400 лева, доколкото същият не е потребител, не се ползва от приетото съединени дела С-224/19 и С-259/19.

Този съд е запознат с приетото и в Определение № 28 от 21.01.2022 г. на ВКС по ч. т. д. № 2347/2021 г., II т. о., ТК и Определение № 107 от 12.04.2022 г. на ВКС по т. д. № 607/2021 г., II т. о., ТК. В тях повтаряйки мотивите на СЕС (обективизирана в 2 български дела С-427/16 и С-428/16) се достига до извод, че при определяне и присъждане на възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от ЗАДв. и при намаляване на подлежащо на присъждане адвокатско възнаграждение поради прекомерност по реда на чл. 78, ал. 5 от ГПК, **съдът е обвързан от предвидените в Наредба № 1/2004 г. минимални размери.**

Същевременно е налице ново произнасяне на СЕС по дело С-438/22, в което **отново се посочва,** че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение. **Подчертава се, че** определянето на минимални размери на адвокатските възнаграждения и установяването им като задължителни с национална правна уредба като разглежданата в главното производство, **е равнозначно на** хоризонтално определяне на задължителни минимални тарифи, **забранено** от член 101, параграф 1 ДФЕС. Достига се до извод, че подобни действия водят до намаляване на производството и увеличаване на цените, при което се стига до лошо разпределяне на ресурсите в ущърб по-специално на потребителите. Налице е нищожност по член 101, параграф 2 ДФЕС с абсолютен характер, поради което нищожно споразумение по силата на тази разпоредба няма действие в отношенията между договарящите страни и не може да се противопоставя на трети лица, **а националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба,** включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги.

Този съд **не установява легитимна цел** в на разпоредбите на чл. 36, ал. 2 от ЗА и чл. 78, ал. 5 от ГПК, вр. чл. 1 от Наредба № 1/2004 г., разгледани в конкретната хипотеза, **за да бъде оправдано** присъждане на разноски за процесуално представителство **в размер от 25 пъти** над цената на иска. От цитираните определения на ВКС се установява, че произнасянето им касае спорни производство по КЗ с цена на иска 80 000,00 лева и претенция за процесуално представителство около 3000,00 лева, а не както е в настоящата хипотеза. В конкретният случай, ищецът е получил услуга, възнаградима по правилото на чл. 38 ЗА, в размер, определен от съда, което не рефлектира върху качеството на услугата.

Този състав е запознат и със становището на адвокатските колегии, прието на ***** В него, след обстоен анализ на разходите на адвокатите (вкл. таксите определени от самите адвокатски колегии), в т. 3.2 се изисква „да не се допуска брутният размер на дохода на адвокатите да спада под размера на съдийските, прокурорски и следователски длъжности“. Без излишна полемика следва да се посочи,

че съдът не може да гарантира ничий доход, тъй като това е извън неговите правомощия, но може да бъде направена съпоставка, че при брутна съдийска заплата на районно ниво от 3731 лева, годишният брутен доход е в размер на около 45000 лева, съпоставен с разглежданите около 600 дела е около 75,00 лева на дело (без значение от материалния интерес), при минимално заложено възнаграждение за адвокат от 400,00 лева.

Ответникът не е направил искане за присъждане на разноски, а и такива не му се дължат съобразно наложилата се съдебна практика.

В светлината на гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД, че клаузите „Фаст“ и „Флекси“ от договор за потребителски кредит *****/*****, сключен между М. И. Н., ЕГН ***** и „Профи кредит България“ ЕООД, ЕИК 175074752 са нищожни.

ОСЪЖДА основание чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД „Профи кредит България“ ЕООД да заплати на М. И. Н. сума в размер на **50,00 лева**, дадено без основание по клаузите Фаст и Флекси от договор за потребителски кредит *****/*****, **частичен иск от 1420,00 лева**

ОСЪЖДА основание чл. 78, ал. 1 ГПК, „Профи кредит България“ ЕООД да заплати М. И. Н. сума в размер на **150,00 лева** разноски по делото.

ОСЪЖДА основание чл. 38, ал. 2 ЗА, „Профи кредит България“ ЕООД да заплати на адвокат Б. Б. сума в размер на **400,00 лева**.

Решението може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Окръжен съд Перник.

Препис от решението ДА СЕ ВРЪЧИ на страните.

Съдия при Районен съд – Перник: _____